

ગઝલ

હેમંત ગોહીલ 'મર્મર'

.1.

જાય તો ભગવાન ભણવા કઈ નીશાળે જાય, પપ્પા ?
મે'મનું ઘરકામ એનાથીય તે ભુલાય, પપ્પા ?

ફાટલું ખીસ્સું હશે એ ફુલનું ચોક્કસપણે, હા,
આટલી સુગંધ નહીંતર આમ કંઈ બેળાય, પપ્પા ?

વ્હાલ વત્તા ફુલ વત્તા ચાંદ વત્તા છાંયડાઓ,
આ બધાંને મધમાં ઘોળું : એમ મમ્મી થાય, પપ્પા ?

આ પવન જ્યારે પડે; એનેય ફેકચર થઈ શકેને ?
થાય તો કલરવ લઢીને ઘાવ પર બંધાય, પપ્પા ?

દોસ્તના ઘરમાં હતો અંધાર; મેં એ કાલ જોયું,
પીન મારી પત્ર સાથે સુર્યને બીડાય, પપ્પા ?

ભીંત આખી રંગવી છે મેઘધનુષી સ્વપ્ન ચોડી,
કેમ ફેવીકવીકથી દીવાલ પર ચીપકાય, પપ્પા ?

ચાલવા જાતા કીનારેથી પડી જાતો ધડામ,
આવડા ઢગ્ગા દરીયાથી કેમ ના શીખાય, પપ્પા ?

.2.

જંગલ જેવા માણસમાં મેં વીસ્તરતું રણ જોયું,
દરીયાના આંસુને જળનાં ટીપાંએ જઈ લહોયું.

વૈજ્ઞાનીકો અવલોકે છે મોસમનું બંધારણ,
અમથું ઠુંઠું થઈ જાતું ક્યમ પળમાં રસનું ઘોયું ?

એનાં આંસુને જાણે સૌ ઝાકળ જેવા નામે,
હતભાગી જણાનું જે સપનું વીતી રાતે રોયું.

દરીયો ખાલી, સરવર સુક્કું, ઝરણું મુંગું લાગે,
જળ જેવું તારામાંથી, તેં આજે નક્કી ખોયું.

મારી દાહક પીડાને બસ એથી શાતા વળશે,
જાઓ, જઈને લાવો પાણી માતાનું પગધોયું.

.3.

થાય, ચોમાસેય એવું થાય, રાજજા,
ધુળમાં પણ ક્યાંક ચકલી ન્હાય રાજજા.

રક્તમાં છે ઘુંટવાની ચીજ વ્હાલપ,
ના કદી બુશકોટ જેમ પ્હેરાય, રાજજા.

કેંક તો છે પદ્મ એના સ્પર્શમાં ભૈ,
વાંસ સઘળા વાંસળી થઈ જાય, રાજજા !

એ નથી દીવો; જલે છે નામ એનું,
ફુંક માર્યે એમ ના ઓલવાય, રાજજા.

ડાળખીને વાયરાએ કેંક કીધું ,
પાંદડાં જો, કેટલું શરમાય, રાજજા !

કોઈ શીલાલેખ સરખી હોય લીપી,
યાદ કોઈથી ક્યાં કદી ભુંસાય, રાજજા !

સાવ જુની વાવ છે, પણ લાગણી જો,
સાદ પાડો ને તરત પડઘાય, રાજજા.

લંબચોરસ જીન્દગીમાં ગોળ સપનાં,
શ્વાસમાં પણ હા, પઝલ પરખાય, રાજજા.

આબરુવાળી છે પીડા ખુબ એની,
નામ એનું પાંચમાં પુછાય, રાજજા.

વાત દરીયાની હવે તું વીસરી જા,
આંખ જેવી આંખ હીલોળાય, રાજજા.

આજ સાસરવાસ ચાલી દેવ ચકલી,
આભ આખું પાંખમાં ઉંચકાય, રાજજા.

બાંધ તું શ્રીફળ ભરોસાનું ખુશીથી,
ગામ જો, ત્યાં તો પછી બંધાય, રાજજા.

એમના એ વાળ ભીના ઝાટકે છે,
કો'ક ફળીયે માવઠાં વવડાય, રાજજા.

સ્વપ્ન ઘાયલ થઈ પડે છોને; નથી ડર,
તુર્ત એકસો આઠ આવી જાય, રાજજા.

ઓરડો અંદરનો ખુલ્યો, એમ પુછ્યું :
‘પુષ્પથી પર્વત કદી ચગદાય, રાજજા ?’

.4.

નવ્ય નથી : કેદુના છે, ભૈ,
ઘાવ ઘણાયે જુના છે, ભૈ.

ઝાડ ભલે લોઢાનું રાખ્યું,
ડાળે પંખી રુનાં છે, ભૈ.

જાત નદી એની ધારું તો,
આંખો ઉંડા ઘુના છે, ભૈ.

બાદ કરી જો તારામાંથી ,
કારણ સઘળાં ‘હું’નાં છે, ભૈ .

પાંપણની અભરાઈ અડો મા,
આંસુ ઉનાં ઉનાં છે, ભૈ.

એથી એ રંગીન પડે છે,
પડણયા પ્રભુના છે, ભૈ.

એ ઉનાળો થૈને આવ્યાં,
આંખે તોરણ 'લુ'ના છે, ભૈ.

રોજ હજી વાગે છે બંસી,
પનઘટ ના કંઈ સુના છે, ભૈ.

દોષીત દીલને ગણવાનું છે,
આંખોના જે ગુના છે, ભૈ.

ફુલોને સમજાવો જઈને,
ઘાવ બધા ખુશબુના છે, ભૈ.

.5.

એક ઈચ્છાનેય ચાલો, આજ મારી જોઈએ,
આગ અંદર હોય એને સહેજ ઠારી જોઈએ.

તો હવાની લહેરખી થઈ જાય ખુશબુ ઓરડે,
એમની પણ સહેજ ખુલ્લી એક બારી જોઈએ.

આંખ ને આંસુની વચ્ચે આજ ભીષણ યુદ્ધ છે,
જીત માટે ચાલ, મનવા, આજ હારી જોઈએ.

છાંયડા વીસ્તારવાની આવડતને કેળવો,
આંગણું ઘેઘુર કરવા એક ક્યારી જોઈએ.

એમ કરતાં ક્યાંક જો દર્શન હરીના થાય તો,
સામસામી આજ આંસુ, આવ સારી જોઈએ.

અર્થની જવાબા તરત ભડકો બની ફેલી જશે,
શબ્દમાં પણ ક્યાંક છુપી ચીનગારી જોઈએ.

.6.

જાત સામે એમ થોડું ત્રાડવું મુશ્કેલ છે,
જેમ જળમાં એક કાણું પાડવું મુશ્કેલ છે.

એટલે એને બધા પુજ્યા કરે છે ગામમાં,
ઝાડ રસ્તાનું હતું : ઉખાડવું મુશ્કેલ છે !

વાટ દીવાની જરા હળવે રહી સંકોરજો,
સ્વપ્ન જાગી જાય તો સુવાડવું મુશ્કેલ છે.

ડાળખી જેવું પછી ફુટ્યા કરે છે અંગમાં,
એક લીલું પાંદડું સંતાડવું મુશ્કેલ છે.

ચાલ, ચોમાસાને બેઉ એક સોડે ઓઢીએ,
માપ મુજબ એકસરખું ફાડવું મુશ્કેલ છે.

બાઈ મીરાં કે' પછી તો ભેદ સૌ ખુલી જશે,
સ્હેજ અમથું પોપચું ઉઘાડવું મુશ્કેલ છે !

.7.

તાપણું દોરીને સૌએ તાપવા બેઠાં,
એમ દીવસો ટાઢના સૌ કાપવા બેઠાં.

ખુબ તમને ચાહું છું મેં એમ જ્યાં કીધું,
ને તમે તો ફુટથી લ્યો, માપવા બેઠાં !

એક છત નીચે રહે છે તોય ના જાણ્યું ?
વાદળાં તો એકલું જળ આપવા બેઠાં.

આજ નક્કી એ ઉઘાડો થઈ જવાનો છે,
બાળકો ઈશ્વરની વાતો છાપવા બેઠાં.

સૌમ્ય સૌરભ સર્વ સ્થળમાં વ્યાપ્ત કરવી છે,
આજ નાનક થઈ અમે તો શાપવા બેઠા.

કાંકરી નાખીને જળમાં જાવ છો - જાઓ
બસ, તરંગો થઈ અમે તો વ્યાપવા બેઠા.

એક દીવો ઝળહળે છે દુર અંધારે,
શ્વાસ તો શ્રદ્ધાને લ્યો, ત્યાં સ્થાપવા બેઠા.

દરીયાને બાકસનો ડારો દેવાનું તું છોડી દે,
મોજાંને ખુલ્લા પડકારો દેવાનું તું છોડી દે.

વર્ષો થઈ ગ્યાં તારે આંગણ વાદળ ભીનું વરસ્યાને,
કોરો, વર્ષાનો વરતારો દેવાનું તું છોડી દે.

જળ આપ્યું, તો જળ ઉમેરી પાછું એને આપી દે,
બદલામાં માટીનો ગારો દેવાનું તું છોડી દે.

કોમળ કોમળ કાયા એની ફુલો જેવું વર્તી લે,
છાતીને કહણ મુંઝારો દેવાનું તું છોડી દે.

જો, ઈચ્છાની ગાય હવે બોધરણે પીડા દુઝે છે,
લીલો લીલો એને ચારો દેવાનું તું છોડી દે.

પોતાના વીસ્તરતા આભે કાયમથી એ ઉડ્યા કરતું,
પંખીને ઘરના વીચારો દેવાનું તું છોડી દે.

દાવ મજાનો આવ્યો છે તો ખેલી લેને મહેનતથી,
ફુલણ થઈ કીસ્મતને વારો દેવાનું તું છોડી દે .

બધે છે રાત સરખી; પણ બધે અંધાર જુદા છે,
જલે છે જ્યોત સઘળે, જ્યોતના આકાર જુદા છે.

અધીરા થઈ તમે તો પાનખરનું નામ દઈ બેઠાં,
હકીકત એમ છે કે ડાળના શણગાર જુદા છે.

ખરી છે વાત : પગ બંનેએ બોળ્યા એક સરવરમાં,
ખરું તો એય છે કે બેઉના પગથાર જુદા છે.

હયાતી સાવ માટીની છે તારી, સાચવી લેજે,
ખરેખર, આજના આ આભના અણસાર જુદા છે.

નથી તારીખીયું કે ત્યાં બધું તારીખ પ્રમાણે હો,
અરે, એ આંખ છે ને આંખના તહેવાર જુદા છે.

ખુદાએ આમ તો વહેંચ્યું બધાને એક શું ઝાકળ,
છતાં પ્રત્યેક ફુલો પર અહીં નીખાર જુદા છે.

નથી હે ઈશ ! ઝાઝો ફેર તારામાં કે મારામાં,
ફરક બસ એટલો : તારા જરા વીચાર જુદા છે.

.10.

મને ઈશુ સમયનો લ્યો, ફરી ખીલો મળી આવ્યો,
પડેલી રક્તની જ્યાં ધાર, એ ચીલો મળી આવ્યો .

નજરની કેદમાં રાખ્યા તમે જ્યાં શ્વાસ મારા સૌ,
હવે એ આંખનો છુપો મને કીલ્લો મળી આવ્યો.

ચલો આ સુર્યનું બીજું હવે કોઈ નામ શોધી લ્યો,
કહે છે કો'ક : ત્યાં પ્રદેશ બર્ફીલો મળી આવ્યો.

ભલેને ગામ નકશામાં ભણે છે કે અહીં રણ છે,
અરે, કાલે મને ત્યાં છોડવો લીલો મળી આવ્યો.

કરી જ્યાં બાદબાકી શ્વેત જુલ્ફેની ત્વચામાંથી,
જવાબી સ્થાનમાં ત્યાં જીવ રંગીલો મળી આવ્યો.

પડેલી એ ઈમારતનાં બધાં અવશેષ મેં ખોળ્યાં,
હતો પથ્થર એ પાયામાં જ લેમીલો; મળી આવ્યો.

મને ખોલ્યો હતો મેં કાલ, મીત્રો એકલા બેસી,
ગઝલનો ભીતરે પ્રવાહ, વેગીલો મળી આવ્યો .

—હેમંત ગોહીલ ‘મર્મર’—

કવીસમ્પર્ક :

હેમંત ગોહીલ ‘મર્મર’

67 - બી, નીલેશ સોસાયટી, સ્વપ્નસૃષ્ટી રોડ, નારી ચોકડી પાસે, વરતેજ, ભાવનગર-364 060

Mobile – 98985 17325 eMail – hemantgohilmarmar@gmail.com

Blog : <http://hemantgohilgujaratikavita.blogspot.in/>

Facebook : <https://www.facebook.com/hemant.gohil.969>

એવોર્ડ : ૧૯૯૮માં ન્યુ દીલ્હી ખાતે પ્રખ્યાત ગીતકાર શ્રી ગુલઝારના હસ્તે બાળ સાહિત્યનો રાષ્ટ્રીય એવોર્ડ.
-‘કુલછાબ’ પ્લેટીનમ જયંતી વખતે ‘ડૂલરું’ નવલીકા વીજેતા બની, પૂ. પાંડુરંગદાદાને હસ્તે પારીતોષીક મળ્યું.
-‘ડૂલરું’ (પ્રકાશક : સર્જક પોતે; પ્રકાશન વર્ષ : ૨૦૦૧; હાલ અપ્રાપ્ય) નવલીકા-સંગ્રહ પ્રકાશીત થયો..
-આગામી પ્રકાશનો ૧. - ‘સીરીયલ બ્લાસ્ટ’ - નવલીકાસંગ્રહ ૨. ‘પંથ, પગલાં અને હું’ - કાવ્યસંગ્રહ

@ @ @ @

‘સન્ડે ઈ-મહેફીલ’ના આ ગઝલઅંકના અતીથી સમ્પાદક અને સંકલનકાર સુરતના યુવાગઝલકાર ભાઈ શ્રી
ગૌરાંગ ઠક્કર (gaurang_charu@yahoo.com)નો ખુબ ખુબ આભાર.. -ઉત્તમ ગજ્જર

@ @ @

‘સન્ડે ઈ.મહેફીલ’ - વર્ષ : ૬૨મું - અંક : ૩૧૩ - January 11, 2015

‘ઉંઝાજોડણી’માં સાભાર અક્ષરાંકન : શ્રી સુનીલ શાહ sunilshah101@gmail.com

@

Now Available In eBook Format !

The Special Gift of ‘Soul Food For Mind’ now available.

The immensely popular and life-enriching ‘Sunday eMahefil’ is now available in eBook version. Over the last nine years, ‘SeM’ has carefully curated and showcased the best work of more than 260 writers from across the globe. A large number of ‘SeM’ readers consistently requested a complete book version of ‘SeM’. Adhering to the ardent demands of readers, the collected edition of ‘SeM’ are now being made available.

Eleven eBooks are being presented with 25 ‘SeM’s in each eBook. These eBooks will give joy and satisfaction to the passionate readers of ‘SeM’. Readers can now relish all the ‘SeM’s via the Gujaratilexicon eBook link:<http://www.gujaratilexicon.com/ebooks/>.

More than 3,11,71,000 Gujarati Language lovers have visited

<http://www.gujaratilexicon.com>

More than 40,28,000 have visited Digital Bhagwadgomandal

<http://www.bhagwadgomandal.com>

More than 7,24,000 have visited Lokkosh

<http://lokkosh.gujaratilexicon.com>

More than 1,28,000 have visited Global-Gujaratilexicon

<http://global.gujaratilexicon.com>

@ @ @ @ @ @ @ @